

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

נזיר דף כ.

היו עדים שמעידים אותו שנזר מנין נזירות כדלהלן, מה דינו?

עד אחד מעיד שנזר שנים ועד אחד מעיד שנזר חמש	כת אחת מעידה שנזר שנים ואחת מעידה שנזר חמש	
לכו"ע נחלקה העדות ופטור	לב"ש: נחלקה העדות ופטור ¹ לב"ה: יש בכלל חמש שנים ²	לתנא דמתניתין
לב"ש: נחלקה העדות ופטור לב"ה: יש בכלל חמש שנים	לכו"ע יש בכלל חמש שנים	לר' ישמעאל

היו מכחישים העדים זה את זה באופן שהעד הראשון אמר שנזר אחת ושנים,
והשני אמר שנזר שלש ארבע וחמש (דהיינו "מונה", ואלבא דר' ישמעאל³), מה הדין?

אליבא דב"ה	אליבא דב"ש	
	הכל מודים שנחלקה עדותן - ופטור לגמרי ⁴	לרב
יש בכלל חמש שנים	נחלקה העדות ופטור	לר' חמא ולאמרי במערבא ⁵

נזיר דף כ:

מי שאמר "הכיני נזיר", ושמעו חבריו ואמרו אני ואני וכו', כמה מהם נעשים נזירים?

הרביעי	הראשון השני והשלישי	
אינו נזיר - דהוא אחר כדי דיבור	נעשים נזירים -	לריש לקיש ולברייתא
נזיר - דגם מיד אחר כדי דיבור מהני ⁷	דהם תוך כדי דיבור ⁶	לר' יהודה נשיאה

¹ פ"י, כיון שהעדים מכחישים זה את זה, אין כאן עדות כלל ואינו נזיר. וקשה מה אומר הנודר, דאם שותק לכאורה יש כאן שתיקה כהודאה ואיך נאמר שאין כאן נזירות כלל. ותירצו התוס': א) הנודר מכחיש כל אחת מהכתות. ב) הנודר אומר איני יודע. ג) דשותק, אלא שבאו ב' הכתות יחד, ולכך לא הוי שתיקתו כהודאה, דאומר בדעתו למה לי להכחישן הלא הן מכחישות זו את זו.

² וכיון שכן חשיב כאילו שתיהן מודות ששנים נדר, ולכן צריך להיות נזיר פעמיים.

³ מבואר בתוס' שכל דברי רב הם רק אליבא דר' ישמעאל, וחידושו אליבא דב"ה שבמונה נחלקה העדות.

⁴ ס"ל דכיון שמנה ואמר ראשון ושני, הרי שבא לאפוקי שלישי רביעי חמישי, וכן השני כשמנה שלישי רביעי וחמישי בא בפירוש לאפוקי ראשון ושני - דאלי"כ בשביל מה מנה, ולכן על כרחך כאן אי אפשר לומר יש בכלל חמש שנים, וגם ב"ה מודו דנחלקה העדות.

⁵ ס"ל דגם אליבא דב"ה בדעת ר' ישמעאל "אין הכחשה במונה", ואפשר לפרש דהעד השני לא בא להכחיש את הראשון ולומר שאחת ושנים לא, אלא אדרבה בזה שהזכיר את החמור דהיינו שנזר שלש ארבע וחמש יש בכלל זה הקל דהיינו נזירות ראשונה ושניה, ונמצא שגם במונה יש בכלל שנים חמש.

⁶ פ"י, תוך כדי דיבור לנזירות של האומר "הריני נזיר" יכולים להתפיס, וכיון שכדי דיבור הוא כדי אמירת "שלום עליך רבי" דהיינו ג' תיבות, לכך ג' אנשים שאמרו "אני" בזה אחר זה נתפסו בנזירות. ולר"ל לא מהני ליותר, דהיינו הרביעי שאמר "אני" כבר לא יהיה נזיר כיון שאמירתו היא אחר כדי דיבור.

⁷ ס"ל דגם מיד אחר כדי דיבור עדיין נתפס, דאלי"כ לא השארת ריוח לתלמיד, דהיינו אם שמע תלמיד מי שנודר נזירות ורוצה לומר "ואני", ובדיוק עבר רבו והוצרך לשאול בשלומי ("שלום עליך רבי" - שהם ג' תיבות), אם נאמר שרק תוכ"ד אפשר להתפיס הנזירות, הרי שלא השארת ריוח לתלמיד הוזה להתפיס את נזירותו, ולכן ס"ל שגם אחר כדי דיבור יכול להתפיס (ואז גם התלמיד הנ"ל אף שעבר רבו שם יוכל להתפיס), אכן החמישי כבר לא יוכל להתפיס, כי זה כבר לא לאלתר אחר כדי דיבור - אלא יותר מזה.